

Toespraak herdenking Samuel Paty

Door de Voorzitter van de Tweede Kamer, Khadija Arib

27 oktober 2020

Aan de orde is de herdenking van de Franse leraar Samuel Paty, die op 16 oktober werd vermoord.

Ik heet de minister-president en de Franse ambassadeur, de heer Luis Vassy, van harte welkom.

Ik wil iedereen in de zaal en op de publieke tribune verzoeken om, als dat mogelijk is, te gaan staan.

Op vrijdag 16 oktober, nu anderhalve week geleden, liep Samuel Paty van school naar huis.

Hij had zijn laatste geschiedenislessen gegeven voor de herfstvakantie.

In die lessen besteedde hij veel aandacht aan burgerschap. Zoals alle Franse geschiedenisleraren dat doen, na Charlie Hebdo.

Paty vond het belangrijk om spotprenten te tonen om de kern te raken, niet wetende dat dat zijn dood zou betekenen.

Want juist het vermogen om kritisch na te denken, iets wat Patty probeerde mee te geven aan zijn leerlingen, is een doorn in het oog van de islamisten.

Zijn woorden zijn op sociale media gezet en werden hem fataal.

Een 18-jarige islamist heeft hem op gruwelijke wijze vermoord.

Dat juist hij, zo'n gedreven, betrokken leraar, zo aan zijn einde moest komen, is voor niemand te bevatten.

Samuel Paty zou zijn huis op die vrijdag niet meer bereiken.

Niet meer genieten van de vakantie die voor hem lag.

Hij zal zijn geliefde nooit meer in de armen kunnen nemen.
Zijn zoontje van vijf niet zien opgroeien.

Frankrijk is in rouw.

Wij rouwen met hen mee.

In Frankrijk is Samuel Paty als een held begraven.

Tijdens het eerbetoon aan de voet van de Sorbonne, werd een brief van Camus voorgelezen.

Met een ode aan de leraar. (Je suis prof)

Hier in Nederland zijn op die dag, op verschillende plekken bloemen gelegd.

In Amsterdam bij 'De Schreeuw', het monument ter nagedachtenis van Theo Van Gogh, die – ook door een islamist – ook op gruwelijke wijze werd vermoord.

En bij het monument van Spinoza, de man die werd verketterd, omdat hij vraagtekens stelde bij de almacht van het geloof.

Op al die plekken werden kaarsen aangestoken.

Kransen van licht rond een inktzwarte gebeurtenis.

Symbolisch ook, omdat juist nu de onschatbare waarde van goede leraren zo fel beschenen wordt.

Zo'n leraar die we allemaal wel kennen.

Die ons (zoals de Franse president Macron zei) niet alleen kennis meegaf, maar ook een pad voor ons opende.

Die ons leerde kritisch te denken, ons hielp een eigen mening te vormen.

Die ons het gevoel gaf dat we ertoe deden.

En onze betrokkenheid bij de wereld, wakker kuste.

Zo'n leraar was Samuel Paty.

In dictaturen worden leraren vaak vervolgd.

In democratieën vormen ze het fundament.

Omdat ze jonge mensen spelenderwijs helpen oefenen in samenleven.

Omdat ze ons de waarden leren omarmen die daarbij horen.

Vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, respect voor minderheden, vrijheid van religie.

Daarom moeten we, overal, als een cordon om onze leraren heen gaan staan.

Zodat ze hun werk, als fakkeldragers van onze democratie, kunnen blijven doen.

Net zoals wij dat hier doen in de Kamer.

Ook wij mogen niet buigen voor terreur.

Geen concessies doen aan onze vrijheid.

Ons niet monddood laten maken door de angst, hoe voorstelbaar dat ook is.

Nooit verdraagzaam zijn voor onverdraagzaamheid.

Alleen zo kunnen we Paty's levenswerk voortzetten.